

Malli. thereon. -6 A kind of perfume. -7 A particular weight equal to two Karṣas. -8 Hemorrhoids. -9 A bone; मुनेः शुक्तिभिरसिक्तो भगवत्तेजसान्वितः Bhāg. 6. 10. 13. -Comp. -उद्भवम्, -जम् a pearl. -कर्ण a. shell-eared. -खलति a. completely bald. -चूर्णकः a variety of inferior gems looking like an oyster shell; Kau. A. 2. 11. -पुटम्, -पेशी a pearl-oyster shell. -बी (वी) जम्, -मणिः a pearl. -वधूः the pearl-oyster. -स्पर्शः dusky spots on a pearl.

शुक्तिका A pearl-oyster.

शुक् a. [शुच्-रक् नि० कुत्वम् Un. 2. 28] Ved. 1 Bright, radiant; स पर्यगाच्छुक्म् Īsop. 8; shining. -2 White, pure; रोचिष्णु जायते शुक्ं तद्रूपगुणमुच्यते Mb. 12. 232. 6. -कः 1 The planet Venus. -2 N. of the preceptor of the Asuras, who, by means of his magical charm, restored to life the demons killed in battle; see कच, देवयानी and ययाति. -3 The month of Jyestha; रथस्वन इति ह्येते शुक्-मासं नयन्त्यमी Bhāg. 12. 11. 35. -4 N. of Agni or fire. -5 N. of the plant Chitraka. -कम् 1 Semen virile; पुमाञ् पुंसोऽधिके शुके स्त्री भवत्यधिके स्त्रियाः Ms. 3. 49; 5. 63. -2 The essence of anything. -3 Male and female energy. -4 Ved. Water. -5 Brightness, clearness, light; यथा ग्रस्तात् सविता दृश्यते शुक्मुच्चरन् Mb. 5. 75. 12. -6 Morbid affection of the iris. -7 Gold, wealth. -Comp. -अङ्गः a peacock. -कर a. spermatic. (-रः) the marrow of the bones. -कृच्छ्रम् a particular urinary disease. -दोषः defect of semen; impotence. -भुज् f. a pea-hen. -भूः m. the marrow of the bones. -मेहः seminal diabetes. -वर्ण a. bright coloured. -वारः, -वासरः Friday. -शिष्यः a demon.

शुक्ल, शुक्रिय a. 1 Seminal. -2 Increasing the seminal flow.

शुक् a. [शुच्-लक् कुत्वम्] 1 White, pure, bright; as in शुक्पापञ्च q.v. -2 Spotless, unsullied; ज्ञाननिष्ठास्त्रिशुक्लाश्च सर्व-भूतहिते रताः Mb. 12. 270. 7. -3 Virtuous, moral (सात्त्विक); शुक्लनि कृष्णान्यथ लोहितानि तेभ्यः सर्वाणां सतयो भवन्ति Bhāg. 11. 23. 44. -4 Bringing success (यशस्कर); एतज्ज्योतिश्चोत्तमं जीवलोके शुक्लं प्रजानां विहितं विधात्रा Mb. 5. 23. 17. -5 Light-giving, luminous; शुक्लकृष्णे गती ह्येते जगतः शाश्वते मते Bg. 8. 26. -कः 1 A white colour. -2 The bright or light half of a lunar month; कचोऽभिरुपस्तक्षणाद्ब्राह्मणस्य शुक्लात्यये पौर्णि-मास्यामिवेन्दुः Mb. 1. 76. 61; Bg. 8. 24. -3 N. of Śiva. -4 N. of Viṣṇu; हृपाणि स्थान आधत्से तस्मै शुक्लाय ते नमः Bhāg. 3. 21. 51. -5 N. of a Muni (कपिल); क्षेमाय नश्रे-दसि नोत शुक्लः Bhāg. 5. 10. 16. -कम् 1 Silver. -2 A disease of the white part of the eye. -3 Fresh butter. -4 Sour gruel. -5 Brightness, light. -6 White spot. -Comp. -अङ्गः, -अपाङ्गः a peacock (having white corners of the eye); शुक्लापाङ्गैः सजलनयनैः स्वागतीकृत्य केकाः Me. 22. -अम्लम् a kind of sorrel. -अमर्न n. a kind of disease of the eyes. -उपला candied sugar. -कण्ठकः a kind of gallinule. -कर्मन् a. pure in conduct, virtuous.

-कुष्ठम् white leprosy. -जीवः a kind of plant (बज्री); उद्विज्जा जन्तवो यद्वच्छुक्लजीवा यथा यथा Mb. 12. 136. 8. -देह a. pure in body or person; न ज्ञातिभ्यो दया यस्य शुक्लदेहोऽवि-कल्पः Mb. 3. 200. 100 (com. शुक्लवृत्त्युपजीवी); cf. शुक्लवृत्तिः. -धातुः chalk. -पक्षः the bright half of a month. -मण्डलम् the corner of the eye. -वस्त्र a. dressed in white. -वायसः a crane. -वृत्तिः f. 1 a pure mode of life. -2 the maintenance derived by a Brāhmaṇa from other Brāhmaṇas.

शुक्क a. White. -कः 1 White colour. -2 The bright half of a lunar month.

शुक्कल a. White.

शुक्ला 1 N. of Sarasvatī. -2 Candied sugar. -3 A woman having a white complexion. -4 The plant Kākoli.

शुक्लिन m. Whiteness.

शुक्तिः [शुष्-क्विसः Un. 3. 155] 1 Air, wind. -2 Light, lustre. -3 Fire.

शुक्लः 1 The (Indian) fig tree. -2 The hog-plum. -3 The awn of corn. -4 A sage; Un. 1. 113. -ङ्गम् 1 The sheath of a bud (opp. to मूल); तत्रैतच्छुक्लमुपतितं सोम्य विजानीहि नेदममूलं भविष्यतीति Ch. Up. 6. 8. 5.

शुक्ला 1 The sheath of a young bud. -2 The awn of barley or corn. -3 The waved-leaf fig. -Comp. -कर्मन् a ceremony connected with पुंसवन at which the शुक्ला of the वट tree is used.

शुक्लिन m. 1 The (Indian) fig-tree. -2 The Plakṣa tree.

शुच् I. 1 P. (शोचति) 1 To be sorry, grieve for, bewail, mourn; अरोदीद्रावणोऽशोचीन्मोहं चाशिष्रियत् परम् Bk. 15. 71; 21. 6; मा शुचः संपदं देवींमभिजातोऽसि पाण्डव Bg. 16. 5. -2 To regret, repent. -II. 4 U. (शुच्यति-ते) 1 To be sorry or afflicted. -2 To be wet. -3 To shine. -4 To be pure or clean. -5 To decay; become fetid. -6 To brighten, illuminate. -7 To burn, consume.

शुच्, शुचा f. [शुच्-क्विप् टाप् वा] 1 Grief, sorrow, affliction, distress; विकलकरणः पाण्डुछायः शुचा परिदुर्बलः U. 3. 22; कामं जीवति मे नाथ इति सा विजहौ शुचम् R. 12. 75; 8. 72; Me. 90; Ś. 4. 18. -2 (pl.) Tears; भूतलेऽनुपतन्त्यस्मिन् विना ते प्राणिनां शुचः Bhāg. 1. 17. 8.

शुचि a. [शुच्-कि] 1 Clean, pure, clear; सकलहंसगुणं शुचि मानसम् Ki. 5. 13. -2 White; अथ हिमशुचिभस्मभूषितम् Ki. 18. 15. -3 Bright, resplendent; प्रभवति शुचिर्बिम्बोद्ग्राहे मणिनं मृदां चयः U. 2. 4. -4 Virtuous, pious, holy, undefiled, unsullied; अथ तु वेत्सि शुचिब्रतमात्मनः Ś. 5. 27; पथः शुचेर्दर्शयितार ईश्वराः R. 3. 46; Ki. 5. 13. -5 Purified, cleansed, hallowed; सुतां तदीयां सुरभेः कृत्वा प्रतिनिधिं शुचिः R. 1. 81; Ms. 4. 71. -6 Honest, upright, faithful, true,